

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 3

Частина II

**Одеса
2017**

ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КІПРОМ

Медведенко С. В.¹, Милашко О. Г.²

¹ – студент, кафедра статистики,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Медведенко С. В., Милашко О. Г. Проблеми інвестиційних відносин між Україною та Кіпром. Представлено аналіз інвестиційного процесу між Україною та Республікою Кіпр. Проаналізовано динаміку прямих іноземних інвестицій в Україну і з України. Досліджено значення надходжень від резидентів Республіки Кіпр для вітчизняних підприємств і держави у цілому

Ключові слова: прями іноземні інвестиції, резидент, нерезидент, податок на прибуток, об'єкт інвестування

Медведенко С. В., Милашко О. Г. Проблемы инвестиционных отношений между Украиной и Кипром. Представлен анализ инвестиционного процесса между Украиной и Республикой Кипр. Проанализирована динамика прямых иностранных инвестиций в Украину и из Украины. Исследовано значение поступлений от резидентов Республики Кипр для отечественных предприятий и государства в целом.

Ключевые слова: прямые иностранные инвестиции, резидент, нерезидент, налог на прибыль, объект инвестирования.

Medvedenko S. V., Mylashko O. G. Problems of investment relations between Ukraine and Cyprus. Presents an analysis of the investment process between Ukraine and the Republic of Cyprus. The dynamics of foreign direct investment to Ukraine and from Ukraine. Investigated the value of the receipts from residents of the Republic of Cyprus for the domestic enterprises and the state as a whole.

Keywords: foreign direct investment, resident, non-resident income tax, the investment

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Медведенко, С. В. Проблеми інвестиційних відносин між Україною та Кіпром [Текст] / С. В. Медведенко, О. Г. Милашко // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 3. Частина II – Одеса, ОНЕУ. – 2017. – С. 36 – 40.

Постановка проблеми. Економіка України на сьогодні, знаходиться в досить скрутному становищі. Причиною цього стало безліч негативних економічних та політичних процесів. Однією з причин занепаду економіки України є зниження обсягів іноземних інвестицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням формування інвестиційної політики та інвестиційного ринку присвячені дослідження цілого ряду вітчизняних учених: Ареф'єв М. І. [1], Васильєва Т. В. [2], Леонов С. В. [3], а також зарубіжних – Амрам М. (Amram, 1999) [4], Фабоцці Ф. (Fabozzi, 2010) [5], Макдональд Р. (McDonald, 1985) [6], Пиндайк Р. (Pindyck, 1987) [7].

Актуальність дослідження. Спираючись на наведені дані щодо динаміки прямих іноземних інвестицій (рис.1), чітко простежується тенденція до зростання з 2008 по 2013 роки, проте в результаті політичної кризи, яка відбулась в Україні після 2013 року, обсяг прямих іноземних інвестицій почав зменшуватись (рис. 1). Для України, як і для багатьох країн світу, важливе значення для розвитку економіки, мають прямі іноземні інвестиції, які крім фінансових ресурсів, надають доступ до передових зарубіжних технологій та інновацій, а також іноземного досвіду впровадження і управління ними.

Мета. Проаналізувати динаміку та обсяг прямих іноземних інвестицій і на цій основі виявити найбільшого інвестора та здійснити аналіз інвестиційних відносин між ним і Україною.

Виклад основного матеріалу. На даний час до трійки найбільших інвесторів України належать Кіпр, Нідерланди та Німеччина (рис. 2).

Як ми бачимо, найбільшим інвестором в економіку України є Республіка Кіпр, яка при цьому є найпопулярнішим об'єктом інвестування з боку резидентів нашої країни. За таких обставин, а також враховуючи ключову роль іноземних інвестицій у формуванні інвестиційного потенціалу нашої економіки, дослідження особливостей інвестиційних процесів за участі України та Республіки Кіпр набуває особливої актуальності.

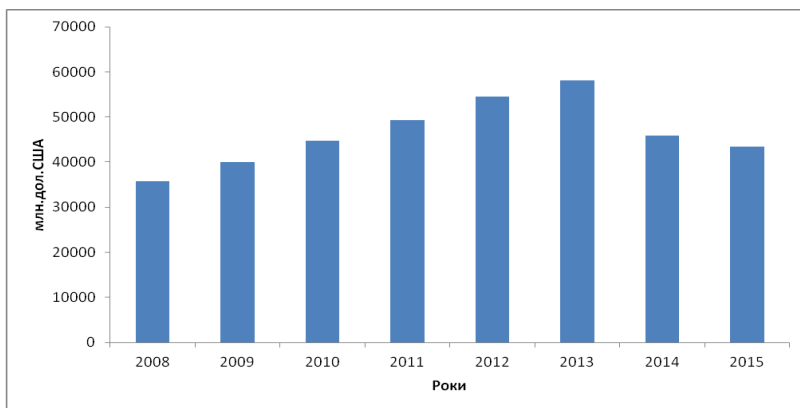

Рис.1. Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україну

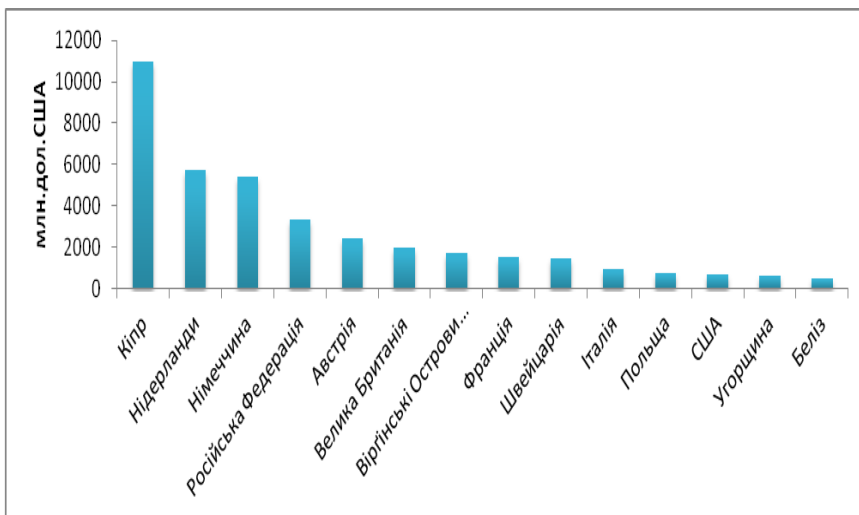

Рис.2 Обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну у 2015 році

Це стало наслідком того, що між Україною та Кіпром 08.11.2012 р. було підписано, а 04.07.2013 року ратифіковано Конвенцію «Про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням, стосовно податків на доходи», що набула чинності від 01.01.2014 року. Отже до кінця 2013 року, між Україною та Республікою Кіпр, фактично діяла угода, укладена між СРСР та Кіпрською республікою від 29.10.1982 року, за якою взагалі не оподатковувалися доходи резидента однієї країни, отримані в іншій, у вигляді платежів за володіння авторськими правами і ліцензіями, дивідендів і відсотків [8].

Відповідний стан цих справ дозволяв вітчизняним підприємцям реєструвати юридичну особу в Республіці Кіпр, продавати їй частину свого бізнесу у вигляді акцій підприємств і повертати прибутки від діяльності фактично власного підприємства, уникаючи оподаткування в Україні. Оскільки таке підприємство формально належить іноземному інвесторові, то прибуток надходить саме нерезиденту. Після цього прибуток українського підприємства повертався до його фактичного власника у вигляді дивідендів, що їх щедро сплачувала кіпрська компанія своєму основному акціонеру, Таким чином, бюджет України недотримував значні обсяги податку на прибуток з усіма відповідними наслідками.

Таким чином, близько третини загального обсягу інвестицій резидентів Кіпрської Республіки фактично є реінвестиціями вітчизняних підприємців, що з тих чи інших причин не бажають декларувати доходи від підприємницької діяльності в Україні. Слід зазначити, що прямі іноземні інвестиції надходять в кіпрську економіку не лише з України.

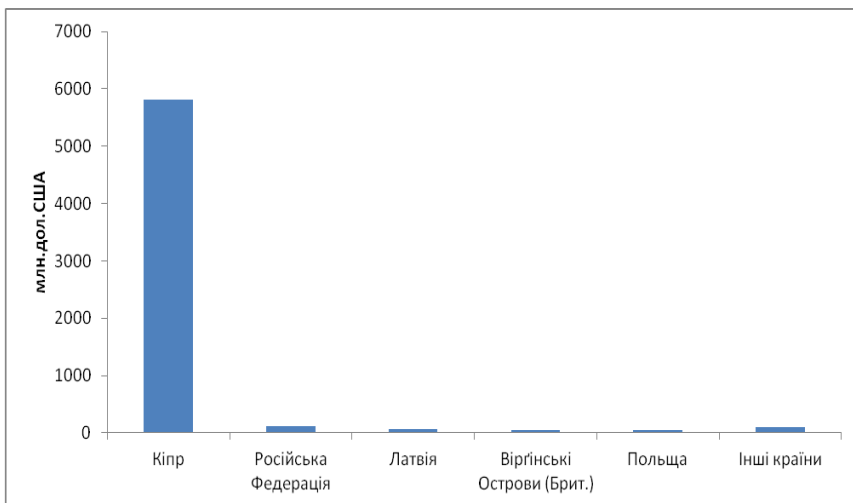

Рис.3. Обсяг прямих іноземних інвестицій з України у 2015 році

Помірні ставки оподаткування приваблюють на Кіпр капітал з усього світу, тому резидентність більшої частини прямих іноземних інвестицій з боку юридичних осіб Республіки Кіпр в економіці України встановити майже неможливо.

Висновки. Інвестиції резидентів Республіки Кіпр неможна вважати якісними, оскільки вони не мають нематеріальної складової – новітніх технологій, досвіду та прогресивної інформації. Однак, як би там не було, це все ж таки фінансові надходження, які спрямовані на розвиток вітчизняних підприємств, хоч і не приносять великої користі для держави у цілому. Враховуючи вище наведені дані, на мою думку, Українському уряду, слід розширити перелік офшорних зон, включивши до них країни, які, по суті спекують розмірами ставок оподаткування діяльності підприємств з метою залучення ззовні фінансових ресурсів. При цьому доцільно також збільшити податкове навантаження на доходи, отримані від володіння нематеріальними активами в офшорних зонах, для резидентів України, аби запобігти ухиленню від оподаткування доходів від фактичного використання ресурсів на території України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арефьев М. И. Концепция формирования источников финансирования инвестиций в экономике / М. И. Арефьев // Финансы и кредит. – 2001. – № 11. – С. 23–34.
2. Васильева Т. А. Інвестиційний ринок України: проблеми та перспективи розвитку / Т. А. Васильєва, С. В.Леонов, О. В. Макарюк // Економічний простір : збірник наукових

праць. – 2009. – № 28/1. – С. 77–85.

3. Леонов С. В. Сутнісний аналіз інвестиційного ринку та його ролі у функціонуванні економічної системи / Т. А. Васильєва, С. В. Леонов, О. В. Макарюк // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Економічні науки. – 2009. – Випуск 85. – С. 16–22.

4. Amram M. Real options: Managing strategic investments in an uncertain world / M. Amram, N. Kulatilaka. – Boston, MA : Harvard Business School Press, 1999. – P. 145–163.

5. Финансовые инструменты ; под ред. Ф. Фабоцци ; пер. с англ. Е. Востриковой, Д. Ковалевского, М. Орлова. – М. : Эксмо, 2010. – 864 с.

6. Donald R. Investment and The Valuation of Firms When There Is an Option to Shut Down / R. Donald, D. Siegel // International Economic Review. – 1985. – Vol. 26. – № 2. – P. 331–349.

7. Majda S. Time to Build, Option Value and Investment Decisions / S. Majda, R. Pindyck // Journal of Financial Economics. – 1987. – Vol. 18. – № 1. – P. 7–27

8. Особливості інвестиційного процесу між Україною та Кіпром. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://soskin.info/userfiles/file/2014/3-4_2014/2/Makariuk_Moskalenko.pdf

9. Державна служба статистики .[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

10. Посольство України в Республіці Кіпр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cyprus.mfa.gov.ua/ua/ukraine-cy/trade>

11. Підгорний, А. З. Міжнародна статистика : навчальний посібник [Текст] / А. З. Підгорний, О. Г. Милашко, О. П. Русева. – Одеса : ОНЕУ, 2012. – 162 с.

12. Ольвінська Ю. О. Проблеми соціально-економічного розвитку країн Євросоюзу / Ю. О. Ольвінська // Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях: Міжнародна науково-практична конференція (Одеса 22-23.04.2015). – Одеса: ОНЕУ, 2015. – С. 18-21.

13. Підгорний А. З. Статистичні методи в управлінні розвитком регіону : монографія // А. З. Підгорний, О. В. Самоєнкова, О. Г. Милашко та ін. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2016. – 218 с.

14. Погорелова Т. В. Авторегресійний аналіз іноземних інвестицій в Україну / Т. В. Погорелова, А. В. Піскун // Науковий вісник. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2010. - № 16 (117). – С. 145–154.